

Jordi Merino: “Les confraries no són únicament les processons al carrer”

Dc, 17/02/2021 per Catalunya Religió

(Glòria Barrete -CR) En **Jordi Merino** va participar per primera vegada a una processó de Setmana Santa amb vuit anys. Des d'aleshores no ha fallat mai, excepte l'any passat degut al confinament. Les confraries, germandats i congregacions fa setmanes que [van anunciar](#) que enguany les processons al carrer no es podrien dur a terme de nou. Merino, però, president en funcions de la Comissió de Setmana Santa de Mataró, aprofita per recordar que les confraries no són únicament l'expressió de la fe al carrer -les processons-, sinó que compten amb dues missions més que “són vives i encara continuen malgrat la pandèmia”.

Les confraries tenen tres potes, tres grans missions, des de sempre. La primera d'elles, explica Merino, és la formació dels seus membres. “Cal saber on som. Una confraria és una associació catòlica, de fidels, i cal formació”. La segona missió és la solidaritat. “Estem obligats a treballar elements de cooperació i generositat”. És sota aquest paraigües que l'any passat algunes confraries, entre elles a la qual pertany Merino, durant el confinament es van dedicar a confeccionar material de protecció i a portar aliments. “A Mataró algunes confraries no van parar”.

I la tercera missió és l'expressió pública de la fe. “Encara som hereus del que amb el temps s'ha convertit en una processó, que no deixava de ser un acte de catequesi al carrer”. Amb el temps les processons s'han convertit en molts municipis en un revulsiu cultural, musical, i inclús gastronòmic. És aquesta part la que no veurem enguany de nou. Les altres dues altres potes, però, “són vives i encara continuen malgrat la pandèmia”.

"Hi haurà Setmana Santa"

Com aborden les confraries un altre any sense processons? A diferents nivells, reconeix Merino. Aquest sociòleg mataroní sempre aborda la realitat a partir de

tres dimensions, tres corones, tres nivells. La primera corona representa el nucli dur, membres de Junta, famílies, i comunitat parroquial que està molt implicada en una confraria. Una segona corona és la gent cristiana, explica Merino, “que apareix per Quaresma i desapareix per Pasqua”. I una tercera corona, molt àmplia, que engloba aquella gent que expressen el seu sentiment religiós o la seva tradició només els dies assenyalats, quan hi ha manifestacions públiques. Com es viu la Setmana Santa dependrà de en quina corona un se situa.

“Si em situo en la corona de ‘no hi ha processons, quina llauna, amb el que a mi m’agraden’, em quedo amb la tradició cultural, tradicional i de vivència a l’espai públic”, reconeix Merino. Si em quedo a la segona corona ens doldrà no poder compartir amb coneguts, amics i amb la comunitat alguns moments que són importants. I si ens quedem a la primera corona de la gent més intensa, afirma Merino, direm que no hi haurà actes públics de fe. “I quin és el problema?”, ens pregunta. “Perquè Setmana Santa hi haurà, i tant, també hi va haver l’any passat. El que no hi haurà és la Setmana Santa com l’acostumem a viure, com a expressió pública de la fe al carrer”.

Evidentment, reconeix, “em dol que no hi hagi l’expressió pública enguany, igual que vam patir l’any passat”. Merino s’ha criat en una família de confreres. El seu pare va ser fundador d’una confraria, i la seva família viu amb molta intensitat la Setmana Santa. “Òbviament ens dol no tenir aquests moments i no poder-ho viure en família. Això no ho viurem”. Però no només la processó no viuran, sinó tampoc la preparació. “Una processó requereix preparació, muntatge, trobades. Un acte que dura al carrer tres hores necessita quaranta dies de preparació. I els tres dies de processons són la guinda del pastís”. Merino, però, explica que sovint a les confraries se les acusa de celebrar la mort i oblidar el Tríduum Pasqual. “Error. El diumenge és la gran festa, la Pasqua, que dura molt de temps, no només un dia”.

Expressions de fe diverses

Les confraries formen part de Catalunya des de fa molts anys. Merino les defineix com una amalgama molt plural que aplega maneres molt diferents de viure la Setmana Santa. A Catalunya encara avui hi ha 200 ciutats on es manté viva la Setmana Santa, amb actes d’expressió al carrer, que apleguen tradicions ben diferents. “Res tenen a veure les processons austeres de Girona amb les processons més plateresques de Barcelona, amb un accent més meridional, amb les d’influència aragonesa o de La Franja de Lleida, o amb les que tenen autonomia pròpia com les de Tortosa o les de les Terres de l’Ebre. Hi ha tradicions que es mantenen avui igual que fa 400 anys, com són la de La Selva del Camp, o les del nord de Catalunya.

“La riquesa és molt diferent però sí que a Catalunya encara hi ha molta presència de confraries, germandats i congregacions, sobretot congregacions dels Dolors, les més arrelades a Catalunya”. També, explica Merino, n’hi havia algunes de tradició borbònica, les de la Puríssima Sang, i molta confraria creada a finals dels anys vuitanta, sobretot a Barcelona ciutat.

La primera bofetada, explica, la van rebre ja l’any passat. “Va ser sobtat, estrany. Ara ja hem après d’aquesta situació i ens ha deixat pas a replantejar l’essència i el que fem”. Per això, enguany, les confraries, germandats i congregacions a Catalunya han dissenyat un [cartell conjunt](#) i han planificat diversos actes de petit format. Aquest any a la banda sud de Catalunya, a La Selva del Camp, a l’Ebre, a

Tarragona, a Valls, volen donar molta importància a l'element tradicional, vivint la Setmana Santa a través dels símbols, a través de la música, i inclús a través de la gastronomia.

Al nord de Catalunya i a Girona aposten molt per la dimensió religiosa i la litúrgia, "sigui com sigui". A Mataró, per exemple, que és de les poques ciutats catalanes amb onze realitats diferents de viure la Setmana Santa tindran una mica de tot. "Jugarem amb la música, amb la tradició, amb la gastronomia, amb la litúrgia". Intentaran fer un programa d'actes de petit format que fugirà d'actes concorreguts, fent-los a les comunitats parroquials, i algun acte a recintes. Es farà també una matinal de saetes, un pregó de Setmana Santa, i altres elements més íntims i espirituals.

El cansament pandèmic

I tot i estar engrescats i ser optimistes, Merino no defuig de la preocupació pel futur. "Hi ha una gran preocupació pel cansament pandèmic. Quan tot això passi quines conseqüències hi haurà? El teixit associatiu es veurà afectat. Hi haurà moltes entitats a qui costarà molt revifar, i no només en el món de les confraries".

És per això que a Merino li agrada parlar del verb revifar. "Ara mateix volem continuar la flama però estem amb unes brases molt apagades. Costarà molt. I no serà el mateix mantenir una confraria en un municipi petit que en un de gran, amb gran diversitat cultural, amb els canvis d'ús de l'espai públic sovint, i amb un procés de secularització en augment i una població cristiana que no entén l'àmbit de les confraries, etiquetant-nos d'allò que no són". Aquest context no ajuda massa, reconeix, però aposta per fer-se forts amb les comunitats parroquials.

Catalunya, recorda, ha sofert tres pandèmies molt fortes en els últims 400 anys. "La peste, la peste bubònica, i la peste napolitana". El món de les confraries, però, es remunta a l'Edat Mitjana, i a Catalunya hi ha encara alguna confraria amb 400 i 500 anys de vida que encara és viva. "Les confraries i germandats les han vist de tots colors, les han vist de molt magres. Això també ho tirarem endavant".